

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукониси се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РАСПИС

свима окружним начелствима и Управи града Београда

Управа главног Раденичког Савеза актом представила ми је, да поједине полицијске и општинске власти сматрају за беспосличаре — скитнице, и као такве гоне и оне раднике, који су услед немања рада остали без посла, или су принуђени да путују у друга места ради тражења рада.

У овој својој представи поменута управа је навела: да се синдикати — стручне радничке организације старају за налажење рада својим беспосленим члановима; да својим члановима пружају новчану помоћ у беспослици, да своје беспослене чланове упућују у друге вароши ради тражења рада, дајући им потребан путни трошак; — па је молила, да се према радницима не поступа као са скитницима.

Узимајући у оцену ову представку Управе Главног Раденичког Савеза налазим, да јој је тражење умесно, јер сам и иначе уверен, да поједине власти мимо намере законодавчеве дају шири значај § 342. казн. закона.

Према прописима § 342. казн. законика за скитницу сматра се онај, који нема уредног занимања; који живот проводи у беспосличењу и банчењу; који чини разна иступна дела, којима се ремети јаван мир и поредак, и који нема никаквих легитимација о својој професији.

Према томе за скитнице не могу се сматрати радници, који имају својих легитимација.

С тога препоручујем полицијским и општинским властима, да у будуће поступајући по прописима § 33., 34., 35., 36. и 37. полиц. уредбе, окривљеног осуђују, пошто по закону несумњиво утврде, да је одиста скитница — нерадник, склон на чињење казнимих дела или прибављање

средстава недопуштеном радњом. А раднике, који имају легитимација о својој професији и сталном месту живљења, кад су без рада и кад су принуђени да путују из вароши у варош ради тражења рада, не треба гонити и кажњавати, и њима ће власти признавати легитимационе карте њихових стручних организација као доказ о уредности и занимању, ако не би својим понашањем или кретањем изазивали сумњу, што нарочито има важити за стране поданике.

ПБр. 2769.

24. фебруара 1909. год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,

Св. Милосављевић с. р.

РАСПИС

свима полицијским властима и општинским судовима

Како је настала пометња код првостепених судова и полицијских власти о надлежности власти за оцену решења суда и одбора општинског, којим се сумњива лица на основу § 4. а полицијске уредбе стављају под полицијски надзор, ја сам се обратио Господину Министру правде с молбом, да Касациони Суд да своје мишљење о правном значају наведеног закона.

Касациони Суд одлуком својом од 17. фебруара 1909. год. Бр. 1891. ову надлежност објаснио је овако:

„Прегписом Господина Министра правде од 10. фебруара 1909. Бр. 1490. достављен је Касационом Суду захтев Господина Министра унутрашњих дела од 29. јануара 1909. год. Бр. 754, да му Касациони Суд да своје мишљење о правном значају §. 4. а став V полицијске уредбе а на име о томе: „да ли су и у случају § 4. а став V полицијске уредбе надлежни првостепени судови за разматрање одлука изречених од општинског суда са одбором, у смислу § 15. и 16. полиц. уредбе,

или се израз „непосредна државна власт“, употребљен у § 4. а став V полицијске уредбе, односи на полицијске власти, те су ове надлежне за разматрање речених одлука“.

Одазивајући се овоме захтеву, Касациони Суд у својој општој седници: на основу тач. 2. § 16. свога устројства, проучио је изнесено питање, па има част о томе дати Господину Министру ово своје мишљење:

У казненом законнику предвиђен је полицијски надзор за извесна како злочина и преступна тако и иступна дела, као криминална казна, којом се лица, по тим делима осуђена, казне уз другу казну, дакле као споредном казном.

Али законодавство је узело полицијски надзор и као превентивну меру за оне, на које се сумња да крађе и извесна њима слична дела чине.

О овом полицијском надзору као превентивној мери говоре прописи: § 391 в казн. законика и § 4. а став пети полицијске уредбе.

У првом се каже: „окружна полицијска власт може административно решити, да се онај под полицијски надзор стави до годину дана на кога би се у селу или општини сумњало да чини крађе или разбојништва, или паљевине, које се у општини догађају, или да подобне злочинце прикрива“. У другом се каже: „... општински суд са одбором стављаће под полицијски надзор до три месеца осуђеног крадљивца за учињену просту крађу; а тако исто и онога, на кога би се у селу или општини сумњало, да чини крађе или паљевине, које се у општини догађају, или да подобне злочинце прикрива...“

За извињање и суђење иступних кривица из III чести казног законика стоји, по закону, надлежност општинских судова и полицијских власти, средских или окружних, и надлежност првостепених судова за разматрање њихових осуда. И општински суд и полиц. власт, примењујући код ових осуда казне из §. 310. казн. законика, па дакле и полицијски надзор као споредну казну, раде

како органи судске власти. Изричући пак полицијски надзор као превентивну меру у случајевима §. 391. в казни. законика и §. 4 а став пети полицијске уредбе, раде као управне, или тачније, чисто полицијска власт. Отуда и то што се у наведеном §. 391 в каже „окољна полицијска власт може административно решити“... и што се у наведеном §. 4 а пети став, каже: „...општински суд са одбором стављаће под полицијски надзор“... доследно томе решење о полицијском надзору као превентивној мери, као решење административне природе, имала би, по жалби, да разматра старија административна, а не судска, власт. За то је и речено у поменутом ставу § 4 а полиц. уредбе, да против таквог стављања под полицијски надзор „има места жалби на непосредну државну власт.“ Законом од 17. јануара 1904. год. о изменама и допунама у закону о полицијској уредби није учињена у овоме никаква измена овог петог става § 4. а.

Према томе против одлуке општинскога суда са одбором о полицијском надзору, као превентивној мери и сада „има места жалби на непосредну државну власт на начин и за време оно, као што је у овој уредби прописано,“... како се то изречно каже при крају тога законског прописа. Овај законски пропис није у томе промењен ни последњом изменом § 15 и 16., пети став, којом се изменом изречно наређује, да ће првостепени судови, осим осуда по иступним кривцима, разматрати још и решења из §. 391 в казненог законика, а то је у случајевима изреченог полицијског надзора као превентивне мере, од стране окољног начелства, дакле не и од стране општинског суда са одбором, зашта остаје надлежност „непосредне државне“ (старије административне) власти за разматрање.

Са разлогом се може приметити, да је недоследност, да одлуке окољног начелства о стављању под полицијски надзор у циљу превентивном, разматра првостепени суд, а такве исте одлуке од стране општинског суда са одбором изречене, да разматра непосредна државна власт; али се на то може одговорити да, ако у том заиста има недоследности, која се не би дала оправдати, кривица је до законодавства, које иначе у законима често пута не показује довољно доследности. Пре свега наређењу § 391. в и није место у казненом закону, али, кад се нашло ту међу иступима из III части тога законика, могло је, већ зато што је ту, навести законодавца, да при редиговању последње измене петог става § 15 и 16. полицијске уредбе, како за друге ту побројане иступне кривице тако и за разматрање одлука по § 391. в огласи првостепени суд као надлежан за разматрање.

Према свему овоме одговор на питање напред постављено има да гласи овако:

За разматрање одлука, донесених по основи петог става § 4. а полицијске уредбе, надлежна је непосредна државна власт, као што је и у том законском пропису речено, а то је она административна власт, под којом та општина непосредно стоји у погледу права државнога надзора, дакле,

само надзорна полицијска власт, а не првостепени суд по § 15 и 16. полиц. уредбе, који законски прописи не дају првостепеном суду право на разматрање ових одлука општинског суда и одбора.

Извештавајући о овоме тумачењу Касационог Суда полицијске и општинске власти препоручујем им, да се по истом у будуће управљају.

ПБр. 5559.

17. марта 1909. год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,

Св. Милосављевић с. р.

РАСПИС

свима окољним начелствима и Управи града Београда

По члану 15. тачке б. и в. правила о Антропометријско-Полицијском Одељењу, „Полицијски Гласник“ доноси све службене објаве кривичне природе како полицијских тако и судских власти, као и потернице за разним кривцима.

У ред тих кривичних објава и потерница првенствено, несумњиво, долазе и оне, које се издају на основу чл. 9. и 10. закона о јавној безбедности.

Како многа начелства нису досада ове објаве слала уредништву „Полицијског Гласника“ упоредо са шаљањем за „Српске Новине“, те се због тога нису ни могле штампати на време, јер их је уредништво само морало тражити по „Српским Новинама“, ја наређујем: да се од сада једновремено ове објаве шаљу и „Српским Новинама“ и „Полицијском Гласнику“.

На тај начин успеће се, да свет буде брже обавештен о лицима, која су се одметнула од власти или оглашена за хајдуке, а корист отуда за успех власти биће несумњива.

АБр. 586.

23. марта 1909. год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,

Св. Милосављевић с. р.

РАСПИС

свима полицијским властима

Ранијим расписом забрањено је протеривање скитница у Врање, па ипак ми се жали начелство округа врањског, да многе власти стално прогоне у Врање скитнице и беспосличаре.

Врање је погранична варош, коју иначе посећују приликом прелаза преко границе многе скитнице, коцкари и друга разна проблематична лица, за која је потребан стални полицијски надзор. То стално нагомиланавање скитница у Врању не само да угрожава јавну безбедност, по омета месну полицијску власт у вршењу њених осталих дужности.

С тога препоручујем свима полицијским властима: да од сада скитнице не

осуђују на прогонство у Врање, нити их у тај округ протерују, већ поступају по § 342 тачке 1. кривичног закона.

ПБр. 5921.

24. марта 1909. год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,

Св. Милосављевић с. р.

КАЖЊЕНИ ЧИНОВНИЦИ

Г. Марко Новаковић, комесар железничке полиције у Београду, кажњен је губитком плате за 15 дана, решењем Господина Министра Унутрашњих Дела, од 24. марта тек. године ПБр. 5590, а за кривицу из § 43. тач. 6. и 10. а. закона о чиновницима грађанског реда.

СТРУЧНИ ДЕО

СУДСКА МЕДИЦИНА И ЊЕН ЗНАЧАЈ ЗА ПРАВНИКЕ

1. Вештачење. — Предмети полицијског и судског ислеђења и спорна питања пред судом могу бити и такве природе, да их сам правник по својој стручној спреми не би могао зналачки испитати и правилно оценити. Тако би се и спреман полицијски или судски иследник нашао у великој неприлици, кад би сам, без ичије помоћи, морао проучавати и решавати спорна питања о томе: је ли на пр. на некој сумњивој меници потпис лажан; да ли је на извесној јавној исправи употребљено двојако мастило; из које су штампарије слова, којима је штампана нека бунтовничка прокламација; од које је биљке комадић листа, који се нашао у коси премлаћена сељака; каквом је халатљиком учињено неко сумњиво удубљење на обијеним вратима; је ли оптужена особа била при свести, кад је дело извршила; из којег је краја камење, што се нашло на месту робе у сандуку, који је лажно као поштански аманет од велике вредности декларисан и на извесну адресу упућен; је ли нађени костур од мушке или женске, од старе или младе особе; колико је утопљеник лежао у води; је ли сумњиви чвор везан по начину као што чворове везују ткачи, гомбари, плетачи, преље и т. д., или као што то чине рибари, лађари, месари и т. д., да ли је дете пре рока рођено, и је ли било за живот способно; има ли у подметутом напиту и лажног драгог камења, и колико га има; је ли на убијеног пуцао из близине или из даљине, и из које даљине; колико је времена потребно вештом а стручном раднику, да проврти извесну гвоздену плочу од 5 мм. дебљине на 10 места, или да преструже 4 гвоздене шипке од 8 мм. у пречнику; је ли извесна повреда за живота учињена и т. д. и т. д.? Таких и сличних питања има веома много, и сва би морала остати нерешена ако би правник промагнута да тражи савета и обавештења са друге стране. А још горе би учинио, ако би се на

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

своје знање и искуство ослонио, па их сам расирављао и решавао.

Да у томе што не пропусти или не погрешити, него да што пре дође до коначног, а у исти мах и поузданог решења таквих спорова, принуђен је правник, да у извесним случајевима потражи обавештења и савета и код других грана људскога знања и умења. У приликама где за потпуно ислеђење каквог полицијског или судског предмета или којих важнијих појединости око тога предмета није довољно знање, искуство и вештина самога иследника или правника у опште, него се иште спрема друге које врсте — знање, искуство и вештина друге које струке, другог ког људског позива и занимања — служе се иследне власти, судови и приватне странке знањем, искуством и вештином особа, које су стручњаци, зналци и вештачи друге које врсте. Преглед, налаз и мишљење таквих стручних особа служе онда иследнику и правнику као поуздана основа, по којој могу даље ислеђење водити или одмах и спорно питање решити — све ако оно по својој природи и не буде спадало у област њихове струке.

Сасвим је јасно, да се прёке потребе такве полицијске и судске праксе морале јавити већ одмах у самом зачетку установа за јавну безбедност и правосуђе. Тако су се у даним приликама испомагали још Израилђани¹⁾ и Инди²⁾, а трагова сличних полицијских и судских поступака налазимо и у јелинским и римским установама. Временом се та потреба истицала све јаче и јаче — тако, да је данас већ употреба нарочитих стручних лица при полицијским и судским ислеђењима (а и при самом суђењу) не само допуштена и уобичајена, него и нарочитим законским одредбама предвиђена.

Стручно лице или зналац ма које врсте, коме иследна власт, суд или (према извесним законским одредбама) приватне странке повере задају, да неко спорно питање особите природе стручно и значлачко испита и иследнику (или правнику у опште) тако објасни, да после може о њему и по њему судити и решавати, зове се обично стручњак или вештак, а у правничкој терминологији *вештак* или *експерта*. Посао око таквог испитивања стручне природе и објашњавање резултата тих испитивања заједно са мишљењем стручног лица пред властима или судовима зове се *вештачење* или *експертиза*.

По себи се разуме, да и наш законодавац није могао и смео превидети ту преку и неодољиву потребу у полицијској и судској пракси, него је и он нарочитим одредбама предвиђа. Читав један одељак кривичног поступка од 10. априла 1865. год. (Гл. VII.) говори искључиво »О вештачком прегледу« и наређује одмах с почетка овако: »Где се предмет исле-

ђења само особитим знањем и вештином докучити може, употребити се вештачи« (§ 55. крив. пост.). Исто тако има и у грађанском поступку неколико одредаба, које се односе на вештачење пред властима и судовима. Нарочито говоре о томе §§ 246. 248.—259. тога поступка. Најпосле има и правилника који за извесне прилике предвиђају нарочита стручна лица — вештаке.

2. Врсте вештака; њихова важност за ислеђење и оцену спора. — Предмети полицијских и судских ислеђења, спорови и питања, који се у току самога ислеђења или суђења могу јавити, веома су разноврсни. Према томе већ по својој природи припадају веома различним областима и гранама људскога знања и умења. С тога се и *вештачи* *рекрутују из најразличнијих области и грана људскога занимања*. Тако ће се н. пр. понекад указати потреба, да иследна власт, суд или приватна странка потражи вештачко мишљење од каквог занатлије, на пример: кројача, обућара, бравара, пушкар, кујунције, златара, стругара, столара, ножара, касапина, рибара, бојације, механичаре и т. д. — или од каквог привредника и прометника, н. пр. од земљорадника, сточара, пиљара, бакалина, фабриканта и т. д. — или од вештака и уметника (у обичном смислу те речи), н. пр. од цртача, сликара, калиграфа, вајара, музичара, литографа и т. д. — или од каквог стручњака из области појединих наука и дисциплина, н. пр. хемичара, апотекара, физичара, ботаничара, зоолога, минералогa, лингвисте, астронома и т. д. — или од особа са занимањем особите врсте, н. пр. ловаца, телала, носача, фотографа, агената за осигурање, поштарa и т. д. Сви они могу бити веома важне чињенице у ислеђењу и проналажењу материјалне истине, и својим исказима и мишљењима дати иследнику, судији или приватној странци поуздане и драгоцене податке за дефинитивно решење каквог спорног питања. С тога се иследници и *правници нове школе* веома често и веома вешто и *целешно* *служе тим средствима*, те тако брже, лакше и поузданије долазе до правилног решења каквог спора, који би иначе остао нерасветљен и нерешен. Шта више: добро уређени и већи судови имају своје сталне, заклете и систематски награђене вештаке — нарочито за неке струке, којима се чешће морају служити н. пр. за вештаке у рукописима.

Шта може вредити иследнику, суду или приватној странци у извесним приликама образложено мишљење, а по некада баш и какав привидно незнатан исказ или само каква кратка навест стручнога лица као вештака, показује нам читав низ веома занимљивих а често и врло заплетених полицијских и судских ислеђења о споровима из врло разних области. Примера ради да наведемо само неколико.

Приликом неког кривичног ислеђења доказао је вештак — стручан ботаничар — по траговима на неком сумњивом ножу, да је њиме поткресивана врежа од хмеља, и по том исказу расветљен је онда одмах цео тај (иначе веома таман) судски

случај. — Један ножар исказао је пред иследником као вештак, да је онај нож, који је нађен на лицу места где је злочин учињен, производ, који се само у Северној Чешкој израђује,¹⁾ и на основу тога исказа пронађен је и сам учинилац дела. — Неки стругар тврдио је као вештак при ислеђењу за један предмет, који је нађен на лицу места, да га је могао израдити само стругарски радник, који је левак (шуваклија). Оптужени био је из неког удаљеног места, и на основу тога исказа суд покуша, не би ли тамо нашао траг томе леваку — стругару, који би — може бити — цео тај случај расветлио. Власт га тамо доиста нађе, и он позна у оптуженоме оно лице, које је пре извесног времена од њега онај сумњиви предмет купило.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Д-р М. Јовановић — Батут

БЕРЛИНСКА ПОЛИЦИЈА

(НАСТАВАК)

Кад се какво убиство деси онда дежурни комесар из президијума телеграфским путем извештава преко дотичних квартова све чланове комисије о извршеном делу и месту, а ови најближим путем иду на лице места и под руковођењем првог комесара предузимају потребне мере. У исто време кад чланови комисије извештавају се на тај начин још и: шеф кривичнога одељења, коме се одмах и аутомобил или кола шаљу, за тим његов заступник, па шеф одељења за идентификацију, један стари криминални инспектор као добар практичан саветодавац, државни тужилац и један од шесторице судских лекара, који је те недеље дежурни.

Као што смо поменули истрагом на лицу места руководи први комесар из комисије, други комесар, помоћник првога, предузима спољне мере за хватање кривца, а остали виши функционери који долазе такође на лице места више су саветодавни органи.

Док комисија ради на лицу места раније поменуте патроле истражују се у президијуму по позиву дежурног комесара, па се одатле по налогу растурају по целој вароши ради трагања, а телеграфски се о извршеном делу и осумњиченом лицу извештавају сви квартави у Берлину и полицијске власти у околини. Доцније већ иследник у споразуму са шефом одељења предузима шта је даље за истрагу потребно.

При кривичним истрагама, специјално при убиствима, судски лекари врше веома важну улогу. Без њихова садејства и помоћи успех истраге би у много случајева био под питањем. У истрагама као судско-медицински стручњак не може се употребити обичан лекар, већ само онај који се специјално спремао за судског лекара при једном медицинско-криминалистичком институту (Forensische Anstalt) и по том положио из тога фаха нарочити државни испит.

¹⁾ Производа, сасвим карактеристичних за извесне крајеве и области, има нарочито у Србији (н. пр. ношње, ножева, опанака и т. д.)

¹⁾ По одредбама Тамула, које говоре о полној неспособности, о полној зрелости, о живом плоду (foetus animatus) и т. д., изгледа, да су спорове те врсте решавали нарочити вештачи.

²⁾ Ману-ов законик тражи, да се брамин пре ступања у брак има прегледати, је ли за брачне дужности способан. А и на његовој невести морало се стручно констатовати, постоји ли девичанство, и је ли потпуно здрава?

Са шесторицом таквих лекара полиција је направила писмен уговор, по коме сваки од њих за предвиђену награду има наизменично да по недељу дана дежура при президијуму, т. ј. да се за целу недељу у којој је дежурни мора тако држати, да се у свако доба може лако наћи.

Управо за време нашега рада при берлинској кривичној полицији десило је се једно веома сензационо убиство, које је откривено благодарећи највише тим судским лекарима. Леш убијенога, пошто су сви меки делови одрти, исечен је био на 64 парчета, ну ови су ипак успели да те делове тако саставе и ушпију, да је се могао утврдити пол, доба старости, величина, народност, сталеж, а такође је омогућено и фотографисање, док се напоследку није и идентитет утврдио. Али о том интересантном случају и ванредно вешто вођеној истрази биће говора доцније на засебном месту.

И за хемијске експерте при кривичним предметима узимају нарочите судске хемичаре, који се стално баве криминалистиком и проналасцима на томе пољу.

Криминални службеници. — Нижи криминални органи, криминални шпцмани и наредници, узимају се из реда униформисаних шпцмана, и то од најбољих. Отуд се они откомандују кривичном одељењу на једногодишњу пробу, за које се време и теориски и практично изражавају. Практично криминално изражавање добијају радом при разним инспекцијама, а теоријски их обучава један искусан криминални инспектор са четири часа недељно у предметима потребним за криминалну службу. На ту пробну службу позивају се обично према указаној потреби од времена на време у групама од 12—24, а не појединце, јер се на појединачно изражавање не може обратити таква и толика пажња, као на једну групу. Само они службеници, који се за време ове пробне службе одликују ревношћу, способношћу и владањем, задржавају се у кривичном одељењу за криминалну службу. Неподесни се враћају опет у трупу.

Криминални шпцмани могу бити унапређени за нареднике по свршетку једног петомесечног курса у школи за нареднике, која је заједничка и за полицијске и за крим. нареднике, а по реду према успеху на испиту.

Наредници могу бити унапређени за крим. комесаре само изузетно при изванредним способностима и особитом дару, јер комесари, да би како треба могли одговорати свима захтевима своје тешке и пуне одговорности службе, морају имати опсежно опште образовање и марљива специјална знања. Ну берлински крим. наредници чешће иду за комесаре при општинским полицијама по већим варошима у унутрашњости, где се конкурсом бирају.

Криминални комесари се узимају из разних струка, али највише из правне, особито за инспекцију С. Кандидати који желе да конкутују на ова места, морају имати потребне квалификације које се траже и за полицијске официре¹⁾ и са по-

требним документима пријављују се президијалном одељку, где се увршћују у списак кандидата. Према указатој потреби заједно са оним што конкутују за полиц. официре одређени број кандидата позива се на приправну службу, која траје осамнаест месеци. За то се време кандидати и теоријским предавањима искуسنих старијих чиновника и практичним радом у разним одељењима президијума и по квартовима изражавају, па по том испит полажу. По положеном испиту постављају се за привремене криминалне комесаре, а после извеснога времена, када у кривичном одељењу практичним и мање више самосталним радом документују своју способност за ову службу, утврђују се за сталне комесаре.

Комесари у току времена могу бити према годинама службе способности и ревноности унапређени за криминалне инспекторе или, ређе, за полицијске саветнике.

Да би се код комесара одржала и новим проналасцима и искуствима освежила теоријска знања, неопходно потребна за успешну борбу са такође све савршенијим злочиначким светом, њима се и даље од времена на време, обично сваке зиме, држе предавања из разних грана криминалистике. Предавања држе старији криминални чиновници, судски лекари и хемичари и та предавања су последњих година образовала један криминалистички курс, на који долазе и чиновници из унутрашњости, као и студенти из семинара чувенога берлинскога професора и криминалисте од Листа.

Кад је већ реч о чиновницима да поменемо и како су они награђени.

1. **Шеф** кривичног одељења и његов помоћник као виши управни чиновници (виши владин саветник и владин саветник) имају од 5—8000 марака годишње, пењући се сваке три године по 500 марака, за тим по 1200 марака станарине и шеф на име додатка на положај 1200 марака.

2. **Полицијски саветници** (Polizeiräte — чланови полиције) од 3—5000 марака на годину, пењући се сваке три године, и то два пута по 400 и четири пута по 300 марака, а сем тога и 900 марака на име станарине.

3. **Полицијски асесори** (одговарали би по положају нашим писарима) од 2000—3600 марака, пењући се сваке три године, и то први пут са 600, а два пута после по 500 марака и 540 марака додатка на станарину.

4. **Полицијски секретари** (канцеларијски чиновници, који раде на пословима које наши практиканти обављају) 1800—4200 марака, пењући се три пута трогодишње по 400 и четири пута по 300 марака, за тим 540 мар. станарине.

5. **Канцелисте**, канцеларијски почетници (махом бивши подофицири), који се спремају за секретарска звања, за која морају нарочито испит да полажу, имају од 1600—2700 марака годишње и 540 марака на име станарине.

6. **Криминални инспектори** имају 3600 до 5000 марака, пењући се два пута трогодишње по 500 и једном са 400 марака, 900 марака додатка на стан и 300 ма-

рака на име накнаде што у своје приватном стању морају имати једну собу резервисану за службене потребе.

7. **Криминални комесари** од 2700 до 4200, пењући се сваке три године по 500 марака, 540 мар. додатка на стан и 300 марака за собу као и инспектори.

8. **Криминални наредници** од 1600 до 2100 марака, пењући се трогодишње по 100 марака, 360 марака додатка на стан 120 марака на одело и 450 марака за ситне свакидање издатке који се чине при вршењу службе.

9. **Криминални шпцмани** 1400—1900 марака, пењући се трогодишње по 100 марака, 360 марака станарине, 120 марака за одело и 450 марака за ситне издатке.

Последње четири категорије чиновника су прави криминални службеници, док су остали унутарњи управни или канцеларијски службеници.

Поред наведених сталних додатака криминалним чиновницима (где се подразумевају и шпцмани) надокнађују се оделито, било одмах или по месечном обрачуна, и сви повећи издаци учињени при вршењу службе. (НАСТАВИТЕ СЕ)

Жив. А. Лазич

ПОЛИЦИЈА У ФРАНЦУСКОЈ

(НАСТАВАК)

б). Пољска полиција.

Пољска полиција данас је регулисана законом од 21 јуна 1898 год. у коме се продужује серија закона, намењених зборнику пољске полиције. Овај закон, којим почиње трећа књига зборника, испуњује прву главу ове књиге под насловом: „О пољској полицији која се односи на личности, домаће животиње и усеве“. Две идуће главе посвећене су агентима пољске полиције и казнама. С друге стране, извесне одредбе пољске полиције расуте су у шестој глави прве књиге зборника (закон од 4 априла 1889), и оне поглавито третирају цивилно право у погледу животиња, употребљених за експлоатисање пољских сопствености. Ми ћемо их приближити одредбама из књиге треће, главе прве, које их допуњују.

Закон од 21 јуна 1898 год. мање је нов закон но кодификација ранијих закона, чије одредбе врло често од речи до речи репродукује, а нарочито законе од 26 септембра и 6 октобра 1791 год. о добрима, сеоским обичајима и пољској полицији, као и закон од 23 термидора IV год. о пољским преступима и њиховом констатовању и т. д. и т. д.

Ну, и поред свега овога, нови закон водио је рачуна о незгодама ранијег законодавства о овој ствари, које су се у пракси показале, као и о жељама земљорадника, и, да би попуно констатоване празнине, користио се побољшањима која су била опробана у извесним окрузима, било наредбама општинских председника било праксом правосуђа.

Чл. 91 закона од 5 априла 1884 год. ставља у дужност општинским председ-

¹⁾ В. „Варошка жандармерија у Прусској“ у 34 броју „Полиц. Гласника“ од пр. год.

ницима да се старају о пољској полицији под надзором више администрације, а закон од 28 јуна 1898 год. утврђује овај принцип и поверава им издавање наредаба у погледу одржања реда, сигурности и здравља у пољима, изузев случајева у којима ове атрибутације припају окружним начелницима. Овај исти закон ставља им у дужност, да извршују акте више власти који се односе на пољску полицију.

Сигурност. Одредбе закона од 1898 год., које се једновремено односе и на заштиту личности и на заштиту имовине, садрже у исто доба и одредбе које се односе и на сигурност. То је, у главном, општински председник, који има да се стара о свему што интересује и осигурава јавну сигурност; да сходним мерама предупредује несрећне случајеве; да у озбиљним и хитним случајевима, као н.чр. приликом поплаве, провале насипа, пожара у шумама, одроњивања земље и песка и т. д. предузима, према приликама, потребне мере сигурности, да указује помоћ и да, ако је потребно, изазове интервенцију више администрације. О сваком од побројаних случајева он је дужан извести окружног начелника и упознати га са мерама које је предузео.

Општински председник може наредити оправку или рушење зидова, приватних и јавних зграда, које се налазе на јавном путу или месту, а склоне су паду и, као такве, опасне по јавну сигурност. Довољно је, до зграда, склона паду, додирује јавни пут, без обзира на циљ коме је намењена.

Још је чл. 97 закона од 5 априла 1884 год. уврстио у објекте општинске полиције оправку или рушења зграда склоних паду, а закон од 1898 год. прецизирајући услове под којима ово може бити, регулисао је и саму процедуру у овој ствари, и пружио сопственицима зграда све могуће гаранције, које се могу измирити са јавном сигурношћу. Тако овај закон наређује: 1. да се одлука о оправци или рушењу зграде, склона паду, достави сопственику с тим, да у одређеном року приступи раду; 2. ако се сопственик не сложи са целиходношћу ове одлуке, има право да од своје стране одреди једног вештака који ће констатовати стање зграде са вештаком кога власт одреди; 3. ако сопственик не изврши потребне оправке или не одреди вештака, зграду ће прегледати вештак кога администрација одреди; 4. у другом и трећем случају окружни савет, ако се вештаци не сложе, може наредити потребне оправке у одређеном року, а ако сопственик ове не изврши овластити општинског председника да их изврши по званичној дужности и о трошку сопственика; 5. одлука окружног савета мора се административним путем доставити сопственику, који против ње може изјавити жалбу Државном Савету.

Ако је зграда толико склона паду, да би било опасно чекати да прођу сви рокови предвиђени овом процедуром, председник општине дужан је да се обрати за помоћ суду. Пошто претходно опомене сопственика зграде, он се обраћа полицијском судији и тражи да се одреди

вештак, који ће у року од 24 сата прегледати спорну зграду. Ако овај вештак нађе да је опасност велика и хитна, председник општине наређује провизорне мере за заштиту сигурности. На случај да ове мере не буду извршене у остављеном року, он има права да их изврши по званичној дужности и о трошку сопственика.

Употреба пољопривредних справа, која се из дана у дан све више и више шири, изазвала је многобројне несрећне случајеве, који су резултат невештине или нехата земљорадника који ове справе употребљују. Да би се ови несрећни случајеви свели на најнижу меру, закон од 1898 год. прописује, да употреба пољопривредних машина и справа буде окружена предостројностима, које утврди административна власт. Али, да се овим не би спречавао развитак земљорадничке индустрије, овлашћен је једино окружни начелник, да на основу мишљења окружног одбора и саветодавних земљорадничких комора, прописује потребне мере у циљу отклањања специјалних опасности од ових справа. Прописи окружног начелника у овој материји могу се односити само на начин инсталације апарата, али не и на начин њихове конструкције, који се утврђује одлукама министарским, које важе за целу Француску. Одредбе ове важе подједнако и за сталне и за покретне машине.

Што се тиче бунара и јама за воду, који представљају сталну опасност за јавну сигурност, општински председник овлашћен је да нареди сопственицима или закупцима, да ове ограде потребним оградама. Излази из тога, што закон прецизира да опасност мора претити општој сигурности, да није потребно ограђивати бунаре и јама у заграђеним просторима.

Једна од сталних опасности села јесте пожар, који у овима има нарочити карактер с обзиром на несавршеност и природу зграду, нагомиланост запаљивих материја у близини зграда за становање и тешкоће око указивања брзе и успешне помоћи. Са ових разлога закон о пољској полицији садржи нарочите одредбе о димњацима и пећима у опште. Општински председник наређује, да се димњаци и пећи у кућама, фабрикама и т. д. чисте бар једанпут годишње, а ако је потребно и да се руше или оправљају.

Један други, исто тако важан узрок пожара у пољима, јесте природа материјала употребљеног за конструкцију зграда, а нарочито за кровове. Кровина, која се још и данас употребљује у извесним департаментама, нарочито је опасна у овом погледу. Јавно мњење и земљорадничка удружења више пута до сада указивали су на ову опасност и тражили да се употреба запаљивог материјала законом забрани. Најзад је закон од 1898 год. овластено окружног начелника да, на случај потребе, изрекне ову забрану, по пристанку окружног одбора. На основу повољног мишљења овог тела, окружни начелник може у границама округа забранити употребу извесних материја за конструкцију зграда или покривање кровова, или се ограничити на прописивање мера предостројности за конструкцију зграда. Потребно

је, међутим, знати, да ово може бити само путем регламана који би важио за цео округ, а никако путем појединачних наредаба, које би могле бити изговор за злоупотребу власти.

Окружни начелник исто тако овлашћен је, да на основу мишљења окружног одбора и земљорадничке коморе забрани ложење ватра близу туђих зграда, винограда, ограда, житница и т. д. Забрана ова може се привремено опозвати, по мишљењу општинског председника, да би се олакшали извесни послови у пољима.

Општински председници од своје стране наређују да житнице, сењаци и т. д. буду постављени на одређеној даљини од зграда за обитаване и јавних путева. Од овога се изузимају житнице и сењаци у ограђеном дворишту.

Несрећа за личности и штета за имовину може произићи и од опасних и штетних животиња. С тога је закон од 21 јуна 1898 год. развио диспозиције закона од 5 априла 1884 год., који ставља у дужност општинској власти да отклања све опасне и штетне догађаје, који би могли бити проузроковани тумарањем ових животиња. Општинска власт наређује, да ове животиње буду везане или затворене или чуване тако, да не могу наудити ни људима ни домаћим животињама.

Пси су, у овом погледу, предмет нарочитих одредаба, и општински председници дужни су предузети све потребне мере у циљу спречавања њиховог тумарања. У овом циљу они могу наредити, да се пси воде на узници или да стално носе корпу на њушци. Што се тиче паса који би тумарали по јавним местима и пољима, за њих општински председник наређује да се хватају и воде у стрводерницу, где се убијају ако их сопственици не траже: а) у року од 48 сати ако им је сопственик непознат, и б) у року од 8 дана ако је цето снабдевано оквратником на коме је исписано име, презиме и домицил његовог господара. Сопственици или закупци пољских добара имају право од своје стране, да преко пољског чувара или сваког другог органа јавне силе хватају псе, који би без господара тумарали по шумама, виноградима и засејаним пољима. И ови пси воде се у стрводерницу, где се убијају под условима горе изложеним.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

УПОРЕЂЕЊЕ РУКОПИСА ПОМОЋУ ФОТОГРАФИЈЕ

Фотографија у садашњости пружа графолошком вештаку такве лакоће, које пређе није имао његов колега.

Она не само да допушта да се оригинал репродукује у маси и то са највећом тачношћу, већ служи и за испитивање рукописа помоћу суперпозиције¹⁾ црта и речи.

Г. Бертилон, који се сматра као ауторитет у томе погледу, у своме одељењу

¹⁾ Значи метнути фотографију оригинала на рукопис, који хоћемо да упоредимо и то тако да се све речи и црте тачно поклапају.

за констатовање идентитета, служи се фотографијом за упоређење разних рукописа, и то на овај начин:

Претпоставимо да нам ваља упоредити два рукописа у погледу њихова идентитета. Један је рукопис аутентичан, а други анониман. Прва операција којој треба приступити састоји се у томе, што нам ваља добити један фотографски отисак т. ј. треба копирати оригинал директним додиром са једном фотографском плочицом.

У томе циљу треба ставити документ на стакло рама, тако да задњи део његов (леђа) буде уз само стакло рама, а са друге стране треба положити осетљиву страну плочице и по томе рам затворити и изложити га светлости. На тај начин добићемо негативан отисак документа у потпуној природној величини и са свима знацима као: зрна, пруге и филиграме хартије. Врло се често може разликовати на тако добивеној плочици и греботине и друге особености хартије.

При експонирању потребно је послужити се или малом лампицом, или, што је много сигурније, машином, коју ваља упалити на размаку од прилике 50 см. од рама, и тако упаљену ваља је покренути у свима правцима над целом површином изложене плочице, али увек у истом одстојању.

По себи се разуме да експонирање треба да буде пропорционално према резултату који желимо постићи.

Да би пак добили директан отисак на фотографској плочици, ваља нам употребити једно затворено жуто стакло, средњег интензитета и поставити га између документа, чији отисак тражимо и стакла рама.

Жуто стакло, које поменуемо, даје нам могућност да дуже експонирамо, што је веома потребно да би се добили тачнији резултати. Оно појачава у осталом контраст, а то је врло пријатно, ако је хартија танка.

Г. Бертилон нарочито препоручује овај директан фотографски отисак, који је верна слика оригинала и који је од неопходне потребе у случају да се фотографски документ изгуби, јер би га у том случају потпуно могао заменити.

Најпосле треба копирати негативан отисак на хартији тамне површине.

Према резултату, коме се тежи, потребно је употребити нарочиту хартију, као на пр. обичну хартију са директним црњењем, или са развијањем, или хартију са контрастом.

По потреби може се појачати контраст, али зато треба копирати кроз жуто стакло.

После овог фотографског снимка, треба исти документ још једанпут фотографисати. Али овога пута морамо се послужити мрачном комором и објективом.

Пошто документе метнемо у рам и експонирамо их на јакости и једноставној светлости, добићемо на тај начин на осветљеној страни плочице исте документе, али у њиховој дуплој природној величини.

Комора, којом се служимо у том погледу, треба да је довољно дугачка, па да би се могло добити ово увеличавање.

Ово увеличавање мора да буде апсолутно увек дупло.

За премеравање слике, која је обележена на мутном стаклу у комори, врло је практично стакло од Цајса из Јене; оно је превучено нарочитим цртама и подељено на степене.

Та подела на степене, која иде до милиметара и његова провидност, допуштају нам да посматрамо слику кроз.

Пошто смо добили клишета (негативне отиске), онда треба копирати позитиве на тамној хартији. Сликање ових докумената не даје у опште никаквих тешкоћа.

Али, сликање докумената писаних са љубичастим или плавим мастилом, теже је, у том случају треба уметнути један жути филтер (жути прозачни заклон). Зато су врло практичне „cuvettes filtres“.¹⁾

Помоћу њих добијамо, блажијим или јачим раствором изазивача, слабије или јаче негативне отиске. Они се примењују за фотографисање докумената писаних ма каквим нијансама мастила.

Да проговоримо коју реч о копирању негативних снимака.

Док једни претпостављају чисто белу основу фотографске хартије, сличну само оригиналу, дотле Г. Бертилон препоручује мало сивкасту основу, и то са разлога, што бела основа замори временом вид.

Фотографије треба врло дуго посматрати, ради упоређења рукописа, и зато их ваља снимати на сивкастој основици, јер та боја много мање замара очи но бела.

Пошто смо добили позитивне отиске (слике), онда их треба исећи на толико парчади, колико има речи.

Г. Бертилон врши класификацију ових речи на овај начин: речи (које произлазе из анонимних докумената) сложене су по азбучном реду у вертикалне колоне, на страни једног великог картона од 40 см. и залепљене су за тај картон поред дупле цифре, која назначује нумеру документа и линију одакле је свака реч произашла.

Примена је ове азбучне класификације корисна зато, што су све речи, које почињу истим словом, вертикално груписане једна испод друге у мањем или већем размаку према сличности слова.

Речи које су више пута понављане, скупљене су у једну засебну групу, и представљене толико пута, колико су пута понављане.

Ово механичко приближавање речи, више или мање сличних, олакшава у многоме задатак вештака, који више нема готово никаквих тешкоћа да одреди карактер рукописа, који има сваки човек.

Добивене позитиве (слике), аутентичних и анонимних докумената, треба поново исећи, и то реч по реч. Да би се олакшала ова операција сечења, треба се послужити копијом увећаног оригиналног текста.

Свако парче хартије, које смо на овај начин добили, треба понова засебно залепити на један покретан картон, који је разних нијанса према пореклу репродукованих речи, тако н. пр. речи које смо извукли из анонимних докумената треба

залепити на црвен картон, а на плав пак картон треба залепити оне, које смо извукли из аутентичних докумената.

Овако добивене групе речи треба понова класифицирати по азбучном реду и увести у један регистар. На тај су начин све заједничке речи, ових двају радова докумената, механички стављене једна до друге; тиме смо знатно олакшали и осигурали целокупно упоређење.

Мешавина ових двају регистара даје нам могућности да сравнимо речи, које имају сличан само почетан слог или слично почетно слово.

Ствар је сада јасна. Благодаревни нијансама ових употребљених картона, вештак може да концентрише наизменично своју пажњу на један или други документ, да би се уверио, да ли карактеристична правила графика, утврђена раније за сваки скуп речи узет засебно на посматрање, налазе своју потврду у истој сразмери на картонима друге боје.

После ове класификације, према почетном слову, речи г. Бертилон врши још једну класификацију и то у противном смислу, т. ј. класифицира их сада према њиховом завршном слову.

Први азбучни регистар (директан регистар) показује нам, на који начин треба анализирати речи, други пак обратни регистар казује нам, како треба завршити речи.

Напоследку г. Бертилон је поставио и трећу азбучну класификацију и то средњих слова у речи. Због тога он претходно издава једносложне речи. Према овоме остају нам само многосложне речи. И оне су класификоване по азбучном реду, али се овог пута не води рачун о њиховом почетном слову.

Ова извршена метода, која се изводи помоћу фотографије, знатно олакшава компаративно изучавање ових двеју врста докумената.

Ако је у питању упоређење двају потписа или фалсификовање малих фраза, онда се ваља послужити системом фотографисања помоћу суперпозиције.

У томе циљу треба сваки потпис, аутентичан или осумњичен као фалсификат, фотографисати, и за два пута увеличати, а затим копирати аутентичан рукопис на фотографској хартији. Овом приликом ваља обратити пажњу да се добију што црње црте на белој хартији. (свршиће се)

с француског
Милутин Т. Марковић

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Г. Радоје Ђ. Чобелић, срески писар, пита:

„Сви првостепени судови, без разлике, доносећи решења кратким суђењем по писменим исправама, наређују егзекутивној власти једним истим актом: *предају осудних решења парнич. странама (повериоцу и дужнику); и извршење тих решења са оваким налогом —* „препоручује

¹⁾ Нарочито издубљена чанци.

се изврш. власти (ср. начелнику), да ову обавезу, ако је дужник за три дана (односно петнаест), рачунајући од дана, кад ово решење прими, не испуни или се по § 454. гр. с. пост. (!) код суда не одбрани — за друга три (односно петнаест) дана изврши“.

Став 1. §. 462. гр. с. пост. гласи: „Који хоће да му се изврши пресуда или решење, поднеће га суду, који ће на истом написати „извршно“ и потписати се“.

Став 2. истог §. пак: „Ово решење или пресуду предаће парничар после на извршење полицијској власти...“.

Моли се Уредништво, да даде своје мишљење: Да ли егзекутивна власт треба да приступи извршењу осудних решења донетих по кратком судском поступку, чим протече судском наредбом остављени јој рок без обзира на наређења из 1. и 2. става §. 462. гр. с. поступка — или егзекутивна власт не треба да приступа извршењу док јој заинтересовани поверилац не поднесе акт са извршним осудним решењем и захтева извршење, плативши прописну таксу (0.50 дин.) — т. ј. да ли је полицијска власт по званичној дужности позвана, да мотри — води рачуна о року, који јој се назначеном судском наредбом оставља, па чим тај рок протече, да одмах приступи извршењу — или пак полицијска власт није по званичној дужности позвана, да се брине о томе року — на следствено и не треба да приступа извршењу осудних решења (како је и моје мишљење, с обзиром на дух нашег законодавца, који нигде изрично не предвиђа такво преимућство ни за са саме меничне обавезе) док заинтересовани поверилац не поднесе решење на коме је од стране суда написано „извршно“ и захтева извршење истог?“.

— На ово питање одговарамо:

Наш грађански поступак издвојио је суђење по писменим исправама од суђења, где су доказна средства друге врсте (§ 186).

Тако, док се за суђења по осталим доказним средствима одређује рочиште (§ 112, 124 и др.) дотле се за писмене исправе приступа кратком суђењу (§ 449) поменутога закона.

Издавајући, овако, писмене исправе од осталих доказних средстава, законодавац и њих дели на двоје, па за све јавне исправе даје то преимућство, што искључује и жалбу против издатог налога за плаћање, и право сумњичења самих исправа или каквога доказивања против ових, сем онога што предвиђа §. 455 истог закона; а за приватне исправе међутим, дозвољава да се важност и правилност ових доводи у сумњу, па чак дозвољава и одређивање рочишта за доказивање њихове тачности (§. 458 и 459).

И, чинећи, овако, ово подвајање исправа, он одмах прописује и поступак за њихово извршење.

Тако, док за јавне исправе остаје при томе, да налог судски издат у смислу § 454 само измени према новом стању ствари (§. 456) ако је тражено задржање решења од извршења, дотле за случајеве по приватним исправама дозвољава измену

према стању ствари, које се на рочишту покаже, па онда ова решења кад је случај § 459 изједначава са осталим извршним пресудама (§ 460).

Према овоме, прописи из § 462 овога закона, нису у сукобу са прописом из § 454, јер начин извршења прописан § 462 важи за све спорове који се свршавају рочиштем као и за случајеве § 459, а за писмене исправе налог за наплату издају сами судови, и овај се налог мора извршити чим прође рок који је за наплату остављен, ако дотле суд не задржи извршење решења у смислу § 456. реченог закона.

Као што се из овога види, грађански судски поступак пружио је нарочита преимућства јавним исправама, а меницама још и на посе (§ 454 став други и § 466 став трећи тачка а).

II

Суд општине вар. Јагодине актом својим Бр. 1973, пита:

„Општина ова има свога добшара, кога плаћа из своје касе.

За разне продаје тражи га од општине, и то већином усмено, полицијска власт, пореско одељење и Филијал Управе Фондова. Ова три надлештва наплаћују из продатог имања добшску таксу и исту употребљују у корист државне касе, а општини не плаћа ништа.

Суд општински држи, да није право, да бесплатно шаље свога добшара за друга надлештва, сем само за општинске ствари, — па зато моли Уредништво „II. Гласника“ да изволи у своје листу објаснити: имају ли државна надлештва права да узимају општинског добшара, а да добшску таксу наплаћују у корист државне касе, или би ову таксу требало шиљати општини.“

— На ово питање одговарамо:

Уредба о добшарима и добшници од 17. фебруара 1838 год. која је ово питање регулисавала, свакако не важи више, јер је измењена колико законом о таксама, толико и укидањем и магистрата и стварањем са свим нових установа и међусобних одношаја између ових.

Како је исти случај и са уредбом од 21. јуна 1852 г. од ВМ 248, то се и она не може узети као основица за расправу овога питања.

Према томе, оно има да се расправи према садашњем одношају који постоји између општинских и полицијских власти.

И узимајући у обзир то, да су општински судови по чл. 94. зак. о општинама једновремено и органи државни, у колико се на њих преносе дужности и права државних власти, то су они дужни да ставе на расположење државним властима своје службенике, кадгод то захтевају државни интереси и потребе без права на какву награду.

III

Један општински деловођа пита:

„У чл. 6. закона о општинама стоји, да свака општина мора имати најмање 200 пунолетних грађана.

Један општински суд — коме је упућена молба једног села за одвајање и

образовање засебне општине, — тумачи, да се за пунолетног грађанина сматрају лица порез плаћајућа, па је на основу таквог тумачења уз молбу дотичног села поднео извештај, на основу кога је то село одбијено од тражења.

Молим уредништво за објашњење о томе: које се личности за пунолетне сматрају т. ј. да ли само оне, које плаћају ма који облик пореза, или се сматрају за такве и оне, које су по § 37. грађ. закона, навршиле 20 год. свога живота, без обзира на то плаћају ли порез или не; и на послетку, сматрају ли се за пунолетне и регрутовани младићи, који још у сталном кадру рок службе нису одслужили, као и они који су сад у сталном кадру?

— На ово питање одговарамо:

Члан 6. закона о општинама не говори о пореским главама, него о пунолетним грађанима.

Пунолетни је, пак, грађанин онај, који је напунио 21. годину старости § 37. грађ. закона.

Сваки опет, пунолетан грађанин мора бити и пореска глава, јер по чл. 71. зак. о непосредном порезу плаћа лични порез, ако није нарочито ослобођен.

Према овоме, кадгод у једном селу има 200 пунолетних грађана, оно има права на образовање засебне општине.

У овај број пунолетних грађана не улазе они, који служе у сталном кадру, јер они не подносе никакве општинске терете нити врше какве дужности, те се на њих, као грађане не може рачунати све док се из војске не врате, као год што се не могу уврстити ни они, који тек ступају у кадар.

IV

Један општ. деловођа пита:

„У мојој општини постоји један сеоски дућан и сопственик у њему држи и продаје све артикле еснапа законом дозвољене, и плаћа аренде дућанске 150 динара.

У близини овог дућана један сељак седи — станује у својој приватној кући, и према дозволи монополске управе, у овој његовој кући држи и продаје само монополисани еснап и то: дуван, папир, машину, гас и со, и више ништа.

Учитиво молим уредништво за објашњење, да ли по закону о монополу, мора и овој сељак што овај монополисани еснап у својој приватној кући продаје, платити дућанску аренду, и ако мора по ком закону и колику суму?“

— На ово питање одговарамо:

Они, који продају само монополисане артикле по дозволи Управе Монопола Дуванана, не плаћају никакву дућанску аренду.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж И С Е

Љубомира Р. Јоцића, који је 19. прошлог м-ца отумарао од своје куће познано куд, тражи начелство окр. пиротског. Љубомир је стар 40—45 година, високог раста, сувоњав,

у опште плава, брија се; од одела има на себи: кратак зеленкаст капут, панталоне са пругама, на глави плаву коњичку шајкачу, а на ногама ципеле.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима да Љубомира живо потраже и о резултату извести поменуто начелство с позивом на депешу Бр. 2813.

ПОТЕРЕ

Душан А. Милојковић, из Моравца, 22. прошлог м-ца извршио је опасну крађу, па је за тим побегао. Душан је стар 23 године, средњег раста и у опште црномањаст.

Позивају се све полицијске и општинске власти да Душана живо потраже у својим домаћима и нађеног стражарно спроведу начелнику ср. алексиначког с позивом на депешу Бр. 1116.

Новица Дивнић, из Мионице, ноћу између 25. и 26. марта побегао је из затвора општине ражањске, где је био притворен за дело из § 206 крив. зак.

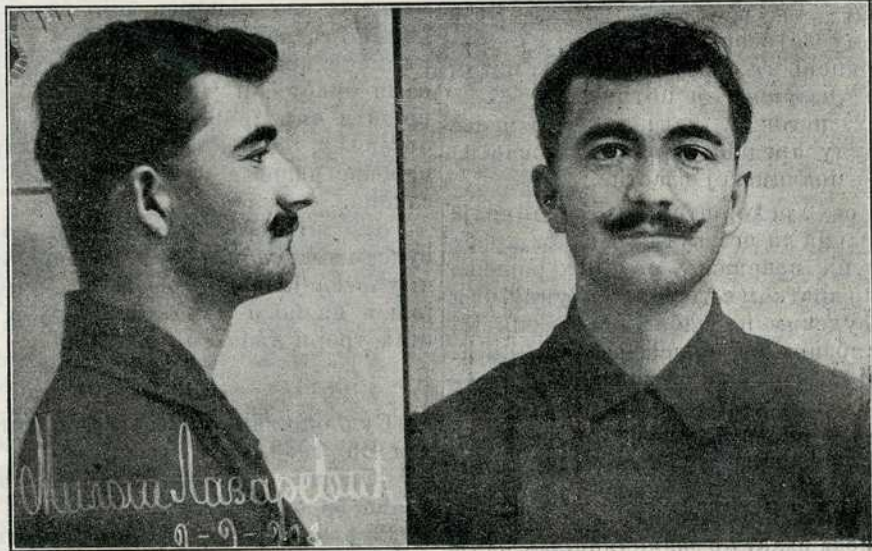
Новица је стар 32 године, средњег раста, плавих очију, дугачких образа, дебелих усана, риђих бркова; од одела има на себи: стари сукнени полован копоран, уске сукнене половне чакшире, а на ногама шубару.

Нека га све полицијске и општинске власти најживље потраже и нађеног спроведу начелнику среза црногорског с позивом на депешу Бр. 3195.

Радомир Стокић, из Шонића, осуђеник пожаревачког казненог завода, 21. прошлог м-ца побегао је из љубичевске штале где је био на раду украсио једну нову шубару са плавом поставом, једну нову шумадијску кошуљу и два пара шумадијских чарапа.

Милош Лазаревић, осуђеник пожаревачког казненог завода, побегао је 29. прошлог м-ца из поменутог завода и до данас није се пронашао.

Милош је стар 23 године, високог раста, црне косе и обрва; жућкасто-зелених очију,

малих плаво-смеђих бркова, широких образа, великих уста, брија се; од особених знакова има један младеж у величини житног зрна, удаљен за 8 см. изнад средине десне кључне кости; од одела има на себи: кратак зимски црни капут, штофане панталоне, на глави астраганску шубару, а на ногама американске ципеле.

Позивају се све полицијске и општинске власти да Милоша најживље потраже у својим домаћима и нађеног спроведу казненом заводу пожаревачком с позивом на депешу Бр. 1364.

Владимир Митровић, осуђеник пожаревачког казненог завода, ноћу 21. прошлог месеца, у друштву Радомира Стокића, побегао

коњ матор 7 година. Депеша начелства окр. пожаревачког Бр. 4190.

Ноћу између 26. и 27. марта непознати крадљивац украо је једног вола Радивоју Јовановићу, из Раље. Во је матор једну годину дана, беле длаке, биковит, без роваша. Депеша начелника среза подунавског Бр. 6010.

Ноћу између 26. и 27. прошлог м-ца непознати крадљивац украо је једну кобилу Ђорђу Михајловићу, из Чибутковца. Кобила је матора 7 година, исечене гриве, без роваша, са жигом положено «Т». Депеша начелника среза колубарског окр. београдског Бр. 4397.

Ноћу између 23. и 24. прошлог м-ца непознати крадљивци украли су 11 брава оваца и 10 јагњади Димитрију Костићу, из Катунa. Депеша начелника среза алексиначког Бр. 4111.

Ноћу између 27. и 28. марта непознати крадљивци украли су једну кобилу и једно ждребе Милосаву Варјачићу, из Драгобраћа. Кобила је матора 7 година, доратаста, на леђима има једну белугу од седла, и има жиг «К»; ждребе је маторо 2 године, доратасто, подсеченог репа и гриве. Депеша начелника среза гружањског Бр. 7560.

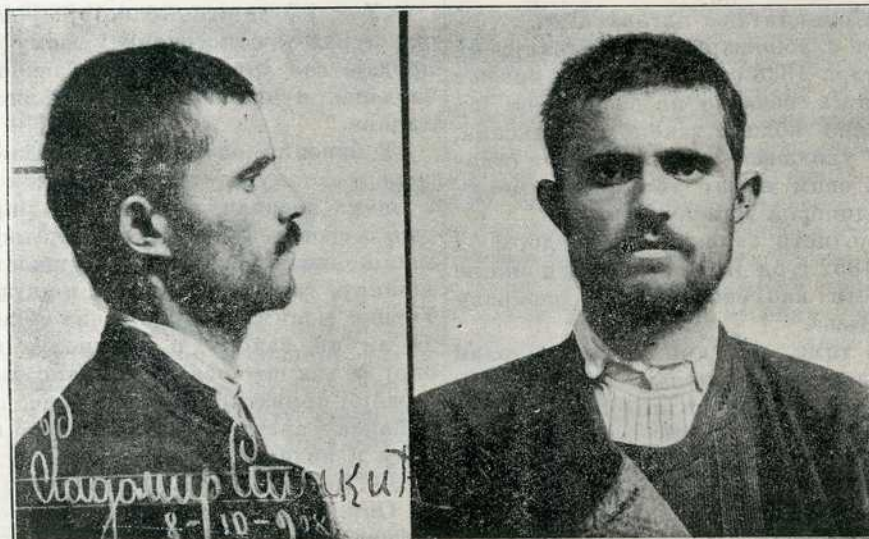
Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове покрађе.

НА ЗНАЊЕ

Комилети «Полицијског Гласника» за године: 1905., 1906. и 1907. у елегантном тврдом повезу могу се добити у уредништву по цену од 15 динара за једну годину. За оне, који сва три комилета узму уједно, цена је свега 40 динара.

Комилети овога листа у меком повезу за године: 1906. и 1907. коштају по 12 динара или оба заједно 20 динара.

Комилети за 1908. годину готови су такође, и они у елегантном тврдом повезу коштају 20, а у меком повезу 15 динара.

Радомир је стар 29 година, средњег раста, црне косе и обрва, дугачких образа; од особених знакова има: а) белугу од посекотине у облику праве линије, правца косог, величине 8 см., на средини десне шаке, и б) по грудима је мањав.

Позивају се све полицијске и општинске власти да Радомира најживље потраже у кругу своје власти и нађеног спроведу казненом заводу пожаревачком с позивом на депешу Бр. 1216.

је из љубичевске штале, где је био на раду. Владимир је стар 21 годину, средњег стаса, смеђе косе и обрва, црних очију, округлих образа, без браде и бркова; од особених знакова има једну белугу на десном образу, а у одећу је сељачком.

Нека га све полицијске и општинске власти живо потражеи нађеног спроведу казнен. заводу пожаревачком с позивом на депешу Бр. 1216.